

galski stammer. En Afhandling af *Frey* (Beiträge zur Kenntnis Armeniens) anlægger flersidige Synspunkter. Klimalære og Ferskvandshydrografi repræsenteres af *Pollog* (Zur Frage der doppelten jährlichen Temperaturkurve in den Tropen) og *Fickeler* (Das Ob-Irtysch-System), Plantegeografien af *Koegel* (Beiträge zur geographischen Erfassung der alpinen Pflanzendecke) og *Troll* (Oceanische Züge im Pflanzenkleid Mitteleuropas). En meget interessant Afhandling er *Mauß's* (Zur Geographie der Kulturlandschaft), som behandler den Værdi og Udviklingsmuligheder, de forskellige plantegeografiske Landskabstyper har som Kulturland. Erhvervsgeografiske Emner behandles videre af *Zahn* (Der Einfluss der Küsten auf die Völker), *Burchard* (Die wirtschaftsgeographische Stellung des Thüringerlandes), *Creutzburg* (Die Entwicklung des nordwestlichen Thüringer Waldes zur Kulturlandschaft), *Fels* (Der Ölbaum in Griechenland und seine wirtschaftliche Bedeutung). En Del Afhandlinger behandler politisk Geografi og Geopolitik. De er forfattede af *Haushofer* (Politische Erdkunde und Geopolitik), *Rüdinger* (Zur politischen Geographie der deutschen Minderheiten), *Jessen* (Politisch-geographische Betrachtungen über die Iberische Halbinsel), *Niedermayer* (Die geopolitischen Grundlagen des eurasiatisch-afrikanischen Übergangserdraums), *März* (Geopolitische Probleme am Persischen Golf), *Hesse* (Die geopolitische Struktur Mesopotamiens). Den sidste Afhandling af *Langenmaier* (Die Reform des Geographie-Unterrichts im Sinne der Willensbildung) omhandler endelig Geografiundervisningen i den moderne Arbejdsskole. Det vil ses, at Festskriftet bringer et broget Materiale af højst forskelligartede Skrifter, af hvilke flere har Interesse ogsaa udenfor Geografernes snævrere Kreds.

M. Vahl.

J. Leuba: Introduction à la Géologie. (8°, 216 S., 60 Fig. Pris 6 fr. uindb.) Collection Armand Colin. Paris 1925.

En lille, ganske ejendommelig Lærebog i Geologi. Det er klart, at der paa den knapt tilmaalte Plads ikke kan staa ret mange Enkeltheder, men Planen for det hele er endda lagt paa den Maade, at disse tager en forholdsvis ringe Plads, medens der saa til Gengæld kan gaas nærmere ind paa de mest interessante Forhold, selve de geologiske Problemer. For den, der ønsker en Drøftelse af disse, lige fra de ældste til de mest moderne, blandt hvilke Wegener's berømte Teorier indtager en stor Plads, kan Bogen anbefales som en meget fornøjelig og lærerig Læsning. Man faar et godt Begreb om Sammenhængen

mellem de forskellige Fænomener og Bevægelser i Jordskorpen, medens derimod Processerne ved Jordoverfladen, som er langt mere ligetil, kun behandles ganske kort. I den statigrafiske Del, Læren om Jordperioderne, er der ligeledes lagt Vægt paa at give Billeder af Naturforholdene og de mere gennemgribende og dybtgaaende Processer. Billederne giver en fyldig Oplysning om alt det væsentlige af Indholdet

O. B. Bøggild.

John Joly: The Surface History of the Earth. (192 S. 13 Tvl., 1 Kort). At the Clarendon Press. Oxford 1925.

Forfatteren, der er Professor i Geologi ved Universitetet i Dublin, giver i den nævnte Bog en Gennemgang af en Teori, han har udarbejdet, og ved hvilken der forklares en Mængde geologiske Forhold, der er af grundlæggende Betydning for Jørdens Udviklingshistorie.

Udgangspunktet for hele Betragtningen er, at de geologiske Undersøgelser viser, at der gennem hele Tiden har været en udpræget Afveksling mellem Tidsafsnit, som man kan kalde rolige, i hvilke der ikke har været mange Jordskorpebevægelser, Bjergkædedannelser eller Vulkanudbrud, men som særlig har været karakteriserede ved, at Havet har grebet stærkt ind over tidligere Landomraader og her aflejret mægtige Sedimenter, og paa den anden Side andre Tidsafsnit, der har haft ganske den modsatte Karakter. Hele denne Cyklus af Begivenheder kaldes en „Révolution“, og der kendes af saadanne ialt en 6—7 Stykker.

Det vil være vanskeligt i korte Træk at give en nogenlunde Fremstilling af Teorien, men jeg skal dog forsøge at fremsætte Hovedpunkterne. Vi gaar ud fra den nuværende Tilstand. For Tiden ligger Fastlandene, der overvejende bestaar af granitisk Materiale, højt, baarne oppe af Underlaget, der er basaltisk og forholdsvis vægtfyldigt, da det er i fast Form. Havbunden hviler umiddelbart paa det basaltiske Underlag. Undersøgelserne viser, at Graniten indeholder saa mange radioaktive Substanser, at den af dem frembragte Varme temmelig nøje udligner det Varmetab, som maa finde Sted ved Varmeopstigning til Overfladen; men Basalten nedenunder indeholder ogsaa saadanne Stoffer, og den af dem frembragte Varme maa opsamles og efterhaanden, i mange Millioner Aar, smelte Basalten, og noget analogt finder Sted under Havbunden. Men naar Basalten i større Masse er smeltet, vil den indtage større Rumfang, hvad der vil sige det samme som, at hele Jordskorpen vil udvide